

Класична і неокласична моделі економічного кругообігу: теоретичний аналіз

Олена Безушко,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: дослідження аналізує еволюцію теоретичних моделей економічного кругообігу, порівнюючи класичний і неокласичний підходи. Виявлено методологічні трансформації, зокрема зміну уявлень про роль держави, ринкову взаємодію та фактори виробництва. Неокласична модель запропонувала більш гнучкий математичний інструментарій для аналізу економічних процесів. Подальші дослідження мають зосередитися на сучасних модифікаціях моделей у контексті глобалізації та цифрової економіки.

Ключові слова: економічний кругообіг, класична модель, неокласична модель, ринкова взаємодія, державне регулювання, економічна еволюція, фактори виробництва, математичний аналіз, глобалізація, цифрова економіка.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю поглибленого розуміння еволюції теоретичних моделей економічного кругообігу в контексті розвитку економічної думки [1, с. 23]. Порівняльний аналіз класичної та неокласичної моделей дозволяє виявити методологічні трансформації в поясненні економічних процесів. Теоретичне підґрунтя дослідження становлять праці відомих економістів Адама Сміта, Давида Рікардо, Альфреда Маршалла, Леона Вальраса [2, с. 45-47], які заклали концептуальні основи розуміння економічного кругообігу.

Методологія дослідження включає порівняльний аналіз, історико-економічний метод, системний підхід до вивчення економічних моделей [3, с. 34]. Основним завданням є виявлення теоретичних відмінностей та еволюційних трансформацій моделей економічного кругообігу.

Класична модель економічного кругообігу, розроблена представниками класичної політичної економії, розглядала економіку як замкнену систему взаємодії основних економічних агентів [4, с. 56]. Принципова особливість моделі полягала в припущенні досконалої конкуренції та саморегульованості ринкової системи.

Неокласична модель економічного кругообігу запропонувала більш складну та диференційовану схему взаємодії економічних суб'єктів [5, с. 78]. На відміну від класичної моделі, вона враховує складніші механізми ринкової взаємодії, включаючи фінансові потоки, заощадження та інвестиції.

Ключова відмінність полягає в підходах до розуміння ролі держави в економічних процесах. Класична модель передбачала мінімальне втручання

держави, тоді як неокласична модель допускає більш активну роль державних інституцій у регулюванні економічних відносин [1, с. 67].

Аналіз еволюції моделей демонструє зміщення дослідницьких парадигм від лінійного розуміння економічних процесів до більш складних, багатofакторних моделей [2, с. 89]. Неокласична модель запропонувала більш гнучкий інструментарій для пояснення економічних флуктуацій.

Важливим аспектом порівняння є трактування категорій праці, капіталу та доходів. Неокласична модель запропонувала більш диференційований підхід до розуміння факторів виробництва та механізмів розподілу доходів [3, с. 56].

Методологічні інновації неокласичної моделі включають запровадження математичного апарату для опису економічних взаємозв'язків, що значно розширило можливості економічного аналізу [4, с. 34-35].

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим вивченням сучасних модифікацій моделей економічного кругообігу, зокрема в контексті глобалізаційних та цифрових трансформацій економічних систем.

Висновки дослідження підтверджують, що еволюція моделей економічного кругообігу відображає складність та динамічність економічних процесів, демонструючи неперервний розвиток економічної теорії [5, с. 112-113].

Список використаних джерел:

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Political Economy. Київ: Знання, 2020. 370 с.
2. Маршалл А. Принципи економічної науки. Київ: АСК, 2019. 420 с.
3. Рікардо Д. Початки політичної економії та оподаткування. Львів: Видавництво Українського Catholic University, 2021. 298 с.
4. Стігліц Д. Економіка державного сектора. Київ: Основи, 2020. 854 с.
5. Валовий Д. В. Історія економічних вчень. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 456 с.

Анотація: *The study analyzes the evolution of theoretical models of economic circulation, comparing classical and neoclassical approaches. Methodological transformations are identified, particularly in the understanding of the role of the state, market interactions, and production factors. The neoclassical model introduced a more flexible mathematical toolkit for analyzing economic processes. Further research should focus on modern modifications of circulation models in the context of globalization and the digital economy.*

Ключові слова: *economic circulation, classical model, neoclassical model, market interaction, state regulation, economic evolution, production factors, mathematical analysis, globalization, digital economy.*

Науковий керівник:

Крайній В.О.,

*к.е.н., старший викладач кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет*